Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 19. decembra 2024*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Colná únia – Nariadenie (EÚ) č. 952/2013 – Colný kódex Únie – Článok 15 – Poskytovanie informácií colným orgánom – Nedodržanie colných predpisov – Článok 42 – Účinné, primerané a odstrašujúce sankcie – Rámcové rozhodnutie 2005/212/SVV – Konfiškácia príjmov, nástrojov a majetku z trestnej činnosti – Článok 2 ods. 1 – Konfiškácia – Vnútroštátna právna úprava stanovujúca uloženie pokuty vo výške od 100 % do 200 % colnej hodnoty tovaru a jeho konfiškáciu bez ohľadu na to, kto je vlastníkom“

V spojených veciach C-717/22 a C-372/23,

ktorých predmetom sú dva návrhy na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, a to návrh podaný rozhodnutím Rajonen săd Svilengrad (Okresný súd Svilengrad, Bulharsko) (C-717/22) z 10. novembra 2022 a doručený Súdnemu dvoru 23. novembra 2022, a návrh podaný rozhodnutím Administrativen săd – Chaskovo (Správny súd Chaskovo, Bulharsko) (C-372/23) z 1. júna 2023 a doručený Súdnemu dvoru 13. júna 2023, ktoré súvisia s konaniami

**„SISTEM LUX“ OOD** (C-717/22),

**VU** (C-372/23)

proti

**Teritorijalna direkcija Mitnica Burgas,**

za účasti:

**Rajonna prokuratura – Chaskovo, Teritorijalno otdelenie – Svilengrad** (C-717/22),

**Okrăžna prokuratura – Chaskovo** (C-372/23),

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predsedníčka druhej komory K. Jürimäe, vykonávajúca funkciu predsedu tretej komory, predseda Súdneho dvora K. Lenaerts, vykonávajúci funkciu sudcu tretej komory, sudcovia N. Jääskinen (spravodajca), M. Gavalec a N. Piçarra,

generálny advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

* Jazyk konania: bulharčina.

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– „SISTEM LUX“ OOD, v zastúpení: I. A. Ivanov, advokat,

– Teritorijalna direkcija Mitnica Burgas, v zastúpení: V. Stefanov,

– bulharská vláda, v zastúpení: T. Mitova, S. Ruseva a R. Stojanov, splnomocnení zástupcovia,

– belgická vláda, v zastúpení: S. Baeyens a P. Cottin, splnomocnení zástupcovia,

– španielska vláda, v zastúpení: A. Pérez-Zurita Gutiérrez, splnomocnená zástupkyňa,

– talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci A. Collabolletta a F. Meloncelli, avvocati dello Stato,

– lotyšská vláda, v zastúpení: J. Davidoviča, K. Pommere a I. Romanovska, splnomocnené zástupkyne,

– Európska komisia, v zastúpení: F. Moro a I. Zaloguin, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 8. mája 2024,

vyhlásil tento

## Rozsudok

1 Návrhy na začatie prejudiciálneho konania sa týkajú výkladu článku 1 štvrtej zarážky a článku 2 ods. 1 rámcového rozhodnutia Rady 2005/212/SVV z 24. februára 2005 o konfiškácii príjmov, nástrojov a majetku z trestnej činnosti (Ú. v. EÚ L 68, 2005, s. 49), článku 5 bodu 3, článku 15 a článku 42 ods. 1 a 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (Ú. v. EÚ L 269, 2013, s. 1, ďalej len „Colný kódex Únie“), článku 2 bodu 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/42/EÚ z 3. apríla 2014 o zaistení a konfiškácii prostriedkov a príjmov z trestnej činnosti v Európskej únii (Ú. v. EÚ L 127, 2014, s. 39), ako aj článku 17 ods. 1, článku 41 a článku 49 ods. 3 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“).

2 Tieto návrhy boli podané v rámci sporu jednak medzi spoločnosťou „SISTEM LUX“ OOD (ďalej len „Sistem Lux“) so sídlom v Srbsku a Teritorijalna direkcija Mitnica Burgas (Oblastné riaditeľstvo colnej správy Burgas, Bulharsko) (ďalej len „colné riaditeľstvo“) (vec C-717/22) a jednak VU, fyzickou osobou so srbskou štátnou príslušnosťou, a colným riaditeľstvom (vec C-372/23), pokiaľ ide o rozhodnutie o uložení správnej sankcie VU za colné pašovanie, ako aj o konfiškácii tovaru spoločnosti Sistem Lux, ktorý bol predmetom tohto pašovania.

## Právny rámec

### *Právo Únie*

*Rámcové rozhodnutie 2005/212*

3 V odôvodnení 1 rámcového rozhodnutia 2005/212 sa uvádza:

„Hlavným motívom pre cezhraničnú organizovanú trestnú činnosť je finančný prospech. Na účely efektívnosti sa preto každý pokus o prevenciu a boj proti takejto trestnej činnosti musí zamerať na vypátranie, zmrazenie, zhabanie a konfiškáciu príjmov z trestnej činnosti. …“

4 V článku 1 tohto rámcového rozhodnutia, nazvanom „Vymedzenie pojmov“, sa vo štvrtej zarážke uvádza:

„Na účely tohto rámcového rozhodnutia:

…

– ‚konfiškácia‘ znamená trest alebo opatrenie, ktoré je nariadené súdom v konaní o trestnom čine alebo trestných činoch a ktoré v konečnom dôsledku znamená odňatie vlastníctva.“

5 Článok 2 uvedeného rámcového rozhodnutia, nazvaný „Konfiškácia“, stanovuje:

„1. Každý členský štát prijíma potrebné opatrenia umožňujúce mu konfiškovať, celkom alebo sčasti, nástroje a príjmy z trestných činov, za ktoré možno uložiť trest odňatia slobody na obdobie viac ako jedného roka, alebo majetok, ktorého hodnota zodpovedá týmto príjmom.

…“

*Colný kódex Únie*

6 Článok 15 Colného kódexu Únie, nazvaný „Poskytovanie informácií colným orgánom“, stanovuje:

„1. Každá osoba, ktorá sa priamo alebo nepriamo podieľa na vykonávaní colných formalít alebo na colných kontrolách, poskytuje colným orgánom na ich žiadosť v stanovenej lehote a vhodnou formou všetky požadované doklady a informácie, ako aj akúkoľvek pomoc potrebnú na vykonanie týchto formalít alebo kontrol.

2. Osoba, ktorá podáva colné vyhlásenie, vyhlásenie na dočasné uskladnenie, predbežné colné vyhlásenie o vstupe, predbežné colné vyhlásenie o výstupe, vyhlásenie o spätnom vývoze alebo oznámenie o spätnom vývoze colným orgánom alebo predkladá žiadosť o povolenie alebo akékoľvek iné rozhodnutie, zodpovedá za všetky tieto body:

a) presnosť a úplnosť informácií uvedených vo vyhlásení, oznámení alebo žiadosti;

b) pravosť, presnosť a platnosť akéhokoľvek sprievodného dokladu k vyhláseniu, oznámeniu alebo žiadosti;

c) ak to možno uplatniť, splnenie všetkých povinností, ktoré sa týkajú prepustenia daného tovaru do príslušného colného režimu alebo vykonávania povolených operácií.

Prvý pododsek sa uplatňuje aj na poskytovanie akýchkoľvek informácií v akejkoľvek inej forme, ktoré požadujú colné orgány alebo ktoré sa im poskytujú.

V prípade, že colný zástupca dotknutej osoby, ako sa uvádza v článku 18, podal vyhlásenie alebo oznámenie, predložil žiadosť alebo poskytol informácie, aj na tohto colného zástupcu sa vzťahujú povinnosti, ktoré sú ustanovené v prvom pododseku tohto odseku.“

7 Článok 42 tohto kódexu, nazvaný „Uplatňovanie sankcií“, znie:

„1. Každý členský štát ustanoví sankcie za nedodržanie colných predpisov. Takéto sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce.

2. Ak sa uplatňujú administratívne sankcie, môžu mať okrem iného jednu alebo obe z týchto foriem:

a) peňažná platba uložená colnými orgánmi vrátane prípadného plnenia uplatneného namiesto trestnej sankcie;

b) zrušenie, pozastavenie účinnosti alebo zmena akéhokoľvek povolenia dotknutej osobe.

…“

8 Článok 79 uvedeného kódexu, nazvaný „Colný dlh, ktorý vzniká nesplnením povinnosti alebo nedodržaním podmienky“, v odseku 1 stanovuje:

„Pri tovare, ktorý podlieha dovoznému clu, vzniká colný dlh pri dovoze v dôsledku nesplnenia niektorej z týchto povinností alebo podmienok:

a) nesplnením jednej z povinností ustanovených v colných predpisoch týkajúcich sa vstupu tovaru, ktorý nie je tovarom Únie, na colné územie Únie, jeho odňatia spod colného dohľadu alebo prepravy, zušľachtenia, skladovania, dočasného uskladnenia, dočasného použitia alebo zničenia takéhoto tovaru v rámci tohto územia, alebo

b) nesplnením jednej z povinností ustanovených v colných predpisoch pre konečné použite tovaru na colnom území Únie, alebo

c) nedodržaním podmienky vzťahujúcej sa na prepustenie tovaru, ktorý nie je tovarom Únie, do colného režimu alebo nedodržaním podmienky na priznanie oslobodenia od cla alebo zníženie sadzby dovozného cla v dôsledku konečného použitia tovaru.“

9 Článok 158 tohto kódexu, nazvaný „Colné vyhlásenie na tovar a colný dohľad nad tovarom Únie“, znie takto:

„1. Všetok tovar, ktorý je určený na prepustenie do colného režimu okrem colného režimu slobodné pásmo, sa uvádza v colnom vyhlásení pre príslušný colný režim.

2. V osobitných prípadoch iných, ako sa uvádzajú v článku 6 ods. 3, sa colné vyhlásenie môže podávať inými prostriedkami ako technikami elektronického spracovania údajov.

3. Tovar Únie, ktorý je navrhovaný do colného režimu vývoz, colného režimu vnútorný tranzit Únie alebo colného režimu pasívny zušľachťovací styk, je pod colným dohľadom od okamihu prijatia colného vyhlásenia uvedeného v odseku 1 až do okamihu, keď je prepravený z colného územia Únie alebo je prenechaný v prospech štátu, je zničený alebo sa zruší platnosť colného vyhlásenia.“

10 Článok 198 Colného kódexu Únie, nazvaný „Opatrenia, ktoré majú prijať colné orgány“, stanovuje:

„1. Colné orgány pri nakladaní s tovarom prijímajú všetky nevyhnutné opatrenia vrátane jeho zhabania a predaja alebo zničenia v týchto prípadoch:

a) ak sa nesplnila jedna z povinností ustanovených v colných predpisoch týkajúcich sa vstupu tovaru, ktorý nie je tovarom Únie, na colné územie Únie alebo ak bol tovar odňatý spod colného dohľadu;

…“

11 Článok 233 tohto kódexu, nazvaný „Povinnosti držiteľa colného režimu tranzit Únie a dopravcu a príjemcu tovaru prepravovaného v colnom režime tranzit Únie“, stanovuje:

„1. Držiteľ colného režimu tranzit Únie je zodpovedný za všetky tieto body:

a) predloženie tovaru v nezmenenom stave, ako aj požadovaných informácií, colnému úradu určenia v určenej lehote a v súlade s opatreniami prijatými colnými orgánmi na zabezpečenie identifikácie tohto tovaru;

…

3. Dopravca alebo príjemca tovaru, ktorý prijíma tovar a je si vedomý, že tento tovar sa prepravuje v colnom režime tranzit Únie, tiež zodpovedá za predloženie tovaru colnému úradu určenia v nezmenenom stave, v určenej lehote a v súlade s opatreniami prijatými colnými orgánmi na zabezpečenie identifikácie tohto tovaru.“

12 Článok 226 uvedeného kódexu, nazvaný „Vonkajší tranzit“, stanovuje:

„1. Colný režim vonkajší tranzit umožňuje prepravovať tovar, ktorý nie je tovarom Únie, z jedného miesta na druhé v rámci colného územia Únie bez toho, aby podliehal:
   a) dovoznému clu;
   b) iným platbám ustanoveným inými príslušnými platnými predpismi;
   c) obchodnopolitickým opatreniam, ak nezakazujú vstup tovaru na colné územie Únie alebo výstup tovaru z colného územia Únie.

2. V osobitných prípadoch sa tovar Únie prepustí do colného režimu vonkajší tranzit.

…“

*Smernica 2014/42*

13 Článok 2 bod 4 smernice 2014/42, nazvaný „Vymedzenie pojmov“, stanovuje:

„Na účely tejto smernice sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

…

4. ‚konfiškácia‘ je konečné odňatie majetku nariadené súdom v súvislosti s trestným činom.“

14 V článku 14 tejto smernice, nazvanom „Nahradenie jednotnej akcie 98/699/SVV a niektorých ustanovení rámcových rozhodnutí 2001/500/SVV a 2005/212/SVV“, sa v odseku 1 uvádza:

„Jednotná akcia 98/699/SVV [z 3. decembra 1998 prijatá Radou na základe článku K.3 Zmluvy o Európskej únii o praní špinavých peňazí, identifikácii, vyhľadávaní, zmrazení, zhabaní a konfiškácii prostriedkov a ziskov z trestnej činnosti (Ú. v. ES L 333, 1998, s. 1; Mim. vyd. 19/001, s. 97)], článok 1 písm. a) a články 3 a 4 rámcového rozhodnutia [Rady] 2001/500/SVV [z 26. júna 2001 o praní špinavých peňazí, identifikácii, vyhľadávaní, zmrazení, zaistení a konfiškácii prostriedkov a príjmov z trestnej činnosti (Ú. v. ES L 182, 2001, s. 1; Mim. vyd. 19/004, s. 158)] a prvé štyri zarážky článku 1 a článok 3 rámcového rozhodnutia [2005/212] sa nahrádzajú touto smernicou pre členské štáty viazané touto smernicou bez toho, aby boli dotknuté povinnosti týchto členských štátov týkajúce sa lehôt na transpozíciu uvedených rámcových rozhodnutí do vnútroštátneho práva.“

*Európsky kódex dobrej správnej praxe*

15 Podľa článku 7 Európskeho kódexu dobrej správnej praxe schváleného uznesením Parlamentu zo 6. septembra 2001 (Ú. v. ES C 72 E, 2002, s. 331), nazvaného „Nezneužitie právomocí“:

„Právomoci sa vykonávajú len na účely, na ktoré boli zverené príslušnými ustanoveniami. Úradník najmä nesmie použiť tieto právomoci na účely, ktoré nemajú základ v práve alebo ktorými sa nesleduje verejný záujem.“

***Bulharské právo***

*Colný zákon*

16 Článok 231 zakon za mitnicite (Colný zákon) (DV č. 15 zo 6. februára 1998) v znení uplatniteľnom na skutkové okolnosti sporu vo veci samej (ďalej len „Colný zákon“) stanovuje:

„Rozhodnutia o uložení správnej sankcie vydáva riaditeľ Agencija ‚Mitnici‘ [Colný úrad, Bulharsko] alebo ním poverení úradníci.“

17 Článok 233 tohto zákona stanovuje:

„1. Každej osobe, ktorá premiestni alebo prepraví tovar cez štátnu hranicu alebo sa o to pokúsi bez vedomia alebo povolenia colných orgánov, bude v prípade, že spáchaný skutok nie je trestným činom, uložená pokuta za colné pašovanie vo výške 100 až 200 % colnej hodnoty tovaru alebo, v prípade vývozu, hodnoty tohto tovaru.

…

6. Tovar, ktorý je predmetom colného pašovania, bude zaistený v prospech štátu, bez ohľadu na to, kto je jeho vlastníkom, a ak nie je k dispozícii alebo bol odňatý, [páchateľovi] sa uloží povinnosť zaplatiť ekvivalent jeho colnej hodnoty alebo, v prípade vývozu, hodnoty tohto tovaru.

…“

*Zákon o správnych deliktoch a sankciách*

18 Podľa článku 7 zakon za administrativnite narušenija i nakazanija (zákon o správnych deliktoch a sankciách) (DV č. 92 z 28. novembra 1969):

„1. Zavinenie v prípade činu klasifikovaného ako správny delikt existuje vtedy, keď bol tento čin spáchaný úmyselne alebo neúmyselne.

2. Za činy spáchané neúmyselne sa sankcie neukladajú len vo výslovne stanovených prípadoch.“

**Spory vo veciach samých a prejudiciálne otázky**

***Vec C-717/22***

19 Dňa 28. mája 2021 vykonal colný úradník na colnom úrade Kapitan Andreevo (Bulharsko) na bulharsko-tureckej hranici kontrolu nákladného vozidla s návesom, v ktorom sa prevážalo trinásť balíkov hliníkových profilov naložených v Turecku.

20 Colný úradník skontroloval colné dokumenty, ktoré mu predložil VU, vodič tohto nákladného vozidla, a zistil, že sprievodné doklady neobsahovali vyhlásenie týkajúce sa ôsmich prepravovaných balíkov, ktoré patrili spoločnosti Sistem Lux.

21 Začalo sa konanie o správnom delikte podľa článku 233 ods. 1 Colného zákona, v rámci ktorého sa zistilo, že VU si napriek tomu, že bol prítomný pri nakládke a vážení nákladu, nesplnil povinnosť, ktorú má ako vodič vykonávajúci medzinárodnú prepravu, a to oboznámiť sa s dokladmi, ktoré mu boli poskytnuté, a najmä overiť, či sú v súlade so skutočne prepravovaným tovarom.

22 V dôsledku toho sa orgán pre správne sankcie domnieval, že VU sa tým, že bez vedomia a povolenia colných orgánov prepravoval predmetné hliníkové profily cez bulharskú hranicu, z nedbanlivosti dopustil správneho deliktu podľa článku 233 ods. 1 Colného zákona. Preto mu uložil pokutu za colné pašovanie vo výške 73 140,06 bulharského leva (BGN) (približne 37 400 eur), ktorá zodpovedala colnej hodnote hliníkových profilov nájdených v ôsmich balíkoch, ku ktorým nebolo predložené vyhlásenie. Nariadil tiež konfiškáciu týchto hliníkových profilov v prospech štátu na základe článku 233 ods. 6 Colného zákona.

23 V tomto kontexte Sistem Lux podala proti rozhodnutiu o konfiškácii uvedených hliníkových profilov žalobu na Rajonen săd Svilengrad (Okresný súd Svilengrad, Bulharsko), ktorý je vnútroštátnym súdom, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania.

24 Vnútroštátny súd sa v tomto ohľade domnieva, že článok 233 ods. 6 Colného zákona, ktorý stanovuje konfiškáciu tovaru, ktorý je predmetom colného pašovania, bez ohľadu na to, kto je jeho vlastníkom, by mohol byť v rozpore s ustanoveniami práva Únie, ak tento tovar patrí inej osobe, než je páchateľ správneho deliktu, alebo ak páchateľ spáchal tento delikt z nedbanlivosti.

25 Tento súd navyše uvádza, že právo Únie môže tiež brániť takému vnútroštátnemu ustanoveniu, ako je uvedené v predchádzajúcom bode, pokiaľ by konfiškácia predstavujúca dodatočnú sankciu popri pokute za colné pašovanie mohla byť v rozpore so zásadou proporcionality zakotvenou v článku 42 ods. 1 Colného kódexu Únie v spojení s článkom 49 ods. 3 Charty. Takéto ustanovenie by údajne mohlo byť v rozpore aj s právom každého slobodne užívať nadobudnutý majetok v zmysle článku 17 ods. 1 Charty.

26 Vnútroštátny súd sa okrem toho pýta na zlučiteľnosť opatrenia na konfiškáciu podľa článku 233 ods. 6 Colného zákona s článkom 42 ods. 2 Colného kódexu Únie v rozsahu, v akom tento článok stanovuje taxatívny zoznam správnych sankcií, ktoré možno uložiť pre prípad nedodržania colných predpisov, ako aj s článkom 1 štvrtou zarážkou a článkom 2 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2005/212 a článkom 2 bodom 4 smernice 2014/42, ktoré bránia tomu, aby takéto opatrenie nariadil správny orgán.

27 Za týchto okolností Rajonen săd Svilengrad (Okresný súd Svilengrad) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa článok 42 ods. 2 [Colného kódexu Únie], v ktorom sú taxatívne uvedené kategórie administratívnych sankcií, ktoré možno uložiť za nedodržanie colných predpisov, v spojení s článkom 17 ods. 1 [Charty] vykladať v tom zmysle, že vnútroštátna úprava, ako je úprava v článku 233 ods. 6 Colného zákona nie je prípustná, keď ako dodatočnú administratívnu sankciu stanovuje zhabanie (konfiškáciu majetku v prospech štátu) predmetu porušenia predpisov? Je zhabanie predmetu porušenia prípustné v prípadoch, keď zhabaný majetok patrí inej osobe, ako je tá, ktorá sa dopustila porušenia?

2. Má sa článok 42 ods. 1 [tohto kódexu] v spojení s článkom 49 ods. 3 Charty vykladať v tom zmysle, že vnútroštátna úprava, ako je článok 233 ods. 6 [Colného zákona], ktorý okrem sankcie ‚peňažný trest' stanovuje ako dodatočnú sankciu zhabanie (konfiškáciu majetku v prospech štátu) predmetu, ktorým dochádza k porušeniu, je v nasledujúcich prípadoch neprípustná ako neúmerný sankčný zásah do vlastníckeho práva, ktorý je neprimeraný k sledovanému legitímnemu cieľu: vo všeobecnosti v prípadoch, v ktorých zhabaný majetok predstavoval predmet porušenia patriaci osobe, ktorá sa dopúšťa porušenia, a v prípadoch, v ktorých patrí tretej osobe, a osobitne v prípadoch, keď sa páchateľ dopustil porušenia nie úmyselne, ale z nedbanlivosti?

3. Majú sa ustanovenia článku 2 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2005/[212] v spojení s článkom 17 ods. 1 Charty a s ohľadom na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo 14. [januára] 2021, Okrăžna prokuratura – Chaskovo a Apelativna prokuratura – Plovdiv (C-393/19, EU:C:2021:8) pomocou argumentácie na základe silnejšieho dôvodu (*argumentum a fortiori*) vykladať v tom zmysle, že platia aj pre prípady, keď skutok nie je trestným činom, ale správnym deliktom, pričom rozdiel medzi nimi predstavuje iba kritérium ‚vo veľkom rozsahu' podľa hodnoty predmetu pašovania, ako ju predpokladá judikatúra[?] Majú sa v tomto prípade článok 1 štvrtá zarážka rámcového rozhodnutia Rady 2005/212 a článok 2 bod 4 [smernice 2014/42] vykladať v tom zmysle, že pojem ‚zhabanie' označuje špeciálne trest alebo

opatrenie, ktoré má uložiť súd a nesmie ho nariadiť správny orgán, a je v tomto zmysle neprípustná taká vnútroštátna úprava, akou je článok 233 ods. 6 v spojení s článkom 231 Colného zákona?“

***Vec C-372/23***

28 Treba poznamenať, že spor vo veci samej, o ktorý ide vo veci C-372/23, vychádza z tých istých skutkových okolností, o ktoré ide vo veci C-717/22 a ktoré sú uvedené v bodoch 19 až 22 tohto rozsudku.

29 VU spochybnil rozhodnutie orgánu pre správne sankcie, ktorým mu bola uložená pokuta za colné pašovanie vo výške 73 140,06 BGN a ktorým bol v prospech štátu skonfiškovaný tovar, o ktorý ide v konaní na Rajonen săd Svilengrad (Okresný súd Svilengrad).

30 Tento súd potvrdil toto rozhodnutie z dôvodu, že VU skutočne tento tovar prepravoval a vstúpil s ním na bulharské územie bez vedomia a povolenia colných orgánov, pričom si nesplnil predchádzajúcu povinnosť podať vyhlásenie týkajúce sa tovaru nie ústne, ale písomne, a teda že došlo k správnemu deliktu „colného pašovania“ v zmysle článku 233 ods. 1 Colného zákona. Navyše uviedol, že VU sa dopustil porušenia svojej povinnosti obozretnosti, ktoré predstavuje formu „zavinenia“ v zmysle článku 7 zákona o správnych deliktoch a sankciách, a to napriek jeho neúmyselnej povahe.

31 VU podal proti tomuto rozsudku odvolanie na Administrativen săd – Chaskovo (Správny súd Chaskovo, Bulharsko), ktorý je vnútroštátnym súdom, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania. VU pred týmto súdom tvrdí, že povinnosť podať písomné vyhlásenie týkajúce sa predmetného tovaru neporušil úmyselne, a teda že sa nedopustil deliktu colného pašovania, ktorý predpokladá existenciu úmyslu.

32 VU tiež tvrdí, že pri colnej kontrole colní úradníci nekonali v súlade s článkami 6 až 10 Európskeho kódexu dobrej správnej praxe, a najmä že porušili článok 7 tohto kódexu, keď voči nemu vyvodili zodpovednosť.

33 Vnútroštátny súd uvádza, že má pochybnosti o zlučiteľnosti článku 233 ods. 1 Colného zákona s právom Únie v rozsahu, v akom sa v tomto ustanovení nerozlišuje, či boli skutky, pokiaľ ide o colné pašovanie, spáchané úmyselne alebo nie. Tento súd sa pritom domnieva, že vnútroštátnu právnu úpravu možno tiež považovať za zlučiteľnú s článkom 49 ods. 3 Charty z dôvodu, že správne delikty vykazujú menšiu spoločenskú nebezpečnosť než trestné činy. Uvedený súd navyše uvádza, že článok 233 ods. 1 Colného zákona stanovuje uloženie sankcie, ktorú možno upravovať v rozpätí od 100 % do 200 % colnej hodnoty tovaru tak, že orgán pre správne sankcie uplatní toto ustanovenie s prihliadnutím na všetky skutočnosti a okolnosti konkrétneho prípadu vrátane úmyselnej alebo neúmyselnej povahy spáchaného deliktu.

34 Za týchto podmienok Administrativen săd – Chaskovo (Správny súd Chaskovo) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa článok 15 v spojení s článkom 42 ods. 1 [Colného kódexu Únie] vykladať v tom zmysle, že je s ním v rozpore taká vnútroštátna úprava, ako je ustanovenie článku 233 ods. 1 [Colného zákona] v spojení s ustanovením článku 7 [zákona o správnych deliktoch a sankciách], v ktorej sa v prípadoch porušenia colných predpisov z nedbanlivosti v podobe nedodržania predpísanej formy colného vyhlásenia v prípade tovaru prevezeného cez štátnu hranicu

stanovuje sankcia za neúmyselne spáchané pašovanie? Je prípustná vnútroštátna úprava, ktorá v takých prípadoch dovoľuje, aby bolo porušenie predpisov klasifikované ako pašovanie spáchané z nedbanlivosti, alebo predstavuje úmysel kogentný znak skutkovej podstaty colného pašovania?

2. Má sa článok 42 ods. 1 [tohto kódexu] vykladať v tom zmysle, že je s ním v rozpore taká vnútroštátna úprava, ako je úprava v článku 233 ods. 1 Colného zákona v spojení s článkom 7 zákona o správnych deliktoch a sankciách, podľa ktorej prvotné porušenie, ktoré spadá pod pojem ‚colné pašovanie', možno bez ohľadu na to, či bolo spáchané úmyselne alebo z nedbanlivosti, potrestať sankciou rovnakého typu a v rovnakej výške, a to ‚pokutou' vo výške od 100 % do 200 % colnej hodnoty predmetu porušenia?

3. Má sa článok 42 ods. 2 [uvedeného kódexu] vykladať v tom zmysle, že je s ním v rozpore taká vnútroštátna úprava, ako je úprava v článku 233 ods. 6 [Colného zákona], v ktorej sa ako dodatočná administratívna sankcia stanovuje zhabanie (konfiškácia majetku v prospech štátu) tovaru a služieb, ktoré boli predmetom porušenia predpisov a ich držba nie je zakázaná? Je zhabanie predmetu porušenia prípustné v prípadoch, keď zhabaný majetok patrí inej osobe, ako je tá, ktorá sa dopustila porušenia?

4. Má sa článok 42 ods. 1 [toho istého kódexu] v spojení s článkom 49 ods. 3 Charty… vykladať v tom zmysle, že vnútroštátna úprava, ako je článok 233 ods. 6 Colného zákona, v ktorom sa okrem sankcie ‚peňažný trest' stanovuje ako dodatočná sankcia zhabanie (konfiškácia majetku v prospech štátu) tovaru a vecí, ktoré boli predmetom, ktorým došlo k porušeniu, a ich držba nie je zakázaná, je v nasledujúcich prípadoch neprípustná ako neúmerný sankčný zásah do vlastníckeho práva, ktorý je neprimeraný k sledovanému legitímnemu cieľu: vo všeobecnosti v prípadoch, v ktorých zhabaný majetok predstavoval predmet porušenia patriaci osobe, ktorá sa dopúšťa porušenia, a v prípadoch, keď patrí tretej osobe, ktorá nie je páchateľ, a osobitne v prípadoch, keď sa táto osoba dopustila porušenia nie úmyselne, ale z nedbanlivosti?

5. Má sa článok 5 [bod] 3 [Colného kódexu Únie] v spojení s článkom 41 [Charty] vykladať v tom zmysle, že orgány, ktoré vykonávajú colné kontroly, musia dodržiavať ustanovenia Európskeho kódexu dobrej správnej praxe, najmä články 6 až 10, a že je neprípustná taká vnútroštátna úprava, akou je článok 233 ods. 1 Colného zákona v spojení s článkom 7 ods. 2 zákona o správnych deliktoch a sankciách, podľa ktorej osobám, ktoré formálne a z nedbanlivosti porušili colné predpisy, možno uložiť sankcie za úmyselné konanie a nariadiť zhabanie predmetu, ktorý je nástrojom porušenia, patriaceho tretej osobe v prospech štátu podľa článku 233 ods. 6 Colného zákona bez toho, aby bola osoba, ktorá koná v rozpore s náležitou starostlivosťou, vopred poučená o tom, ako sa má podľa zákona správať a ako má správne vyplniť svoje doklady na prepravu tovaru cez vonkajšiu hranicu Únie spôsobom, ktorý stanovuje zákon?"

## O prejudiciálnych otázkach

### *O prípustnosti*

35 Podľa ustálenej judikatúry konanie, ktoré upravuje článok 267 ZFEÚ, je nástrojom spolupráce medzi Súdnym dvorom a vnútroštátnymi súdmi, prostredníctvom ktorého Súdny dvor poskytuje týmto súdom výklad práva Únie potrebný na vyriešenie sporov, ktoré prejednávajú (rozsudok z 26. marca 2020, Miasto Łowicz a Prokurator Generalny, C-558/18 a C-563/18, EU:C:2020:234, bod 44, ako aj citovaná judikatúra).

36 Vzhľadom na to, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je základom tohto konania, vnútroštátny súd je povinný v samotnom návrhu na začatie prejudiciálneho konania vysvetliť skutkový a právny rámec sporu vo veci samej a poskytnúť potrebné vysvetlenia týkajúce sa dôvodov výberu ustanovení práva Únie, o ktorých výklad žiada, ako aj súvislosť medzi týmito ustanoveniami a vnútroštátnou právnou úpravou, ktorá sa vzťahuje na spor, o ktorom rozhoduje [pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. júna 2020, C.F. (Daňová kontrola), C-430/19, EU:C:2020:429, bod 23 a citovanú judikatúru].

37 V tejto súvislosti treba tiež zdôrazniť, že informácie obsiahnuté v návrhu na začatie prejudiciálneho konania musia slúžiť na jednej strane na to, aby Súdnemu dvoru umožnili poskytnúť užitočné odpovede na otázky položené vnútroštátnym súdom, a na druhej strane na to, aby vládam členských štátov, ako aj ďalším oprávneným subjektom umožnili výkon práva zakotveného v článku 23 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, a to predložiť pripomienky. Súdny dvor musí dbať o to, aby bolo toto právo zachované, pričom zohľadňuje skutočnosť, že podľa tohto ustanovenia sa dotknutým subjektom oznamujú len návrhy na začatie prejudiciálneho konania (pozri v tomto zmysle rozsudok z 2. septembra 2021, Irish Ferries, C-570/19, EU:C:2021:664, bod 134 a citovanú judikatúru).

38 Tieto kumulatívne požiadavky týkajúce sa obsahu návrhu na začatie prejudiciálneho konania sú výslovne uvedené v článku 94 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora a vnútroštátny súd podávajúci návrh na začatie prejudiciálneho konania ich v rámci spolupráce zavedenej článkom 267 ZFEÚ má poznať a je povinný ich starostlivo dodržiavať (uznesenie z 3. júla 2014, Talasca, C-19/14, EU:C:2014:2049, bod 21, a rozsudok z 9. septembra 2021, Toplofikacija Sofija a i., C-208/20 a C-256/20, EU:C:2021:719, bod 20, ako aj citovaná judikatúra). Navyše sú pripomenuté v bodoch 13, 15 a 16 odporúčaní Súdneho dvora Európskej únie pre vnútroštátne súdy pri podávaní návrhov na začatie prejudiciálneho konania (Ú. v. EÚ C 380, 2019, s. 1), ktoré sú teraz uvedené v bodoch 13, 15 a 16 nového znenia odporúčaní Súdneho dvora Európskej únie pre vnútroštátne súdy pri podávaní návrhov na začatie prejudiciálneho konania (Ú. v. EÚ C 6008, 2024).

39 V prejednávanej veci týmto požiadavkám nevyhovuje piata otázka vo veci C-372/23.

40 V návrhu na začatie prejudiciálneho konania sa totiž neuvádzajú dôvody, ktoré vnútroštátny súd viedli k tomu, aby položil otázku o výklade ustanovení uvedených v znení tejto otázky, najmä ustanovení Európskeho kódexu dobrej správnej praxe. Tento súd neuvádza ani súvislosť, ktorú vidí medzi ustanoveniami tohto kódexu a vnútroštátnou právnou úpravou uplatniteľnou v rámci sporu vo veci samej. Za týchto podmienok Súdny dvor nemôže posúdiť, do akej miery je odpoveď na uvedenú otázku nevyhnutná na to, aby uvedený súd mohol vydať svoje rozhodnutie.

41 Z toho vyplýva, že piata otázka vo veci C-372/23 je neprípustná.

## *O veci samej*

### *O prvej a druhej otázke vo veci C-372/23*

42 Svojou prvou a druhou otázkou vo veci C-372/23, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 15 a článok 42 ods. 1 Colného kódexu Únie majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá umožňuje konštatovať nedodržanie colných predpisov len z dôvodu nedbanlivosti spočívajúcej v nedodržaní vhodnej formy colného vyhlásenia v prípade prepravovaného tovaru, a tomu, aby za takýchto okolností bola osobe, ktorá sa dopustila uvedeného nedodržania, uložená správna sankcia vo výške zodpovedajúcej minimálne colnej hodnote tovaru, ktorý je predmetom tohto nedodržania.

43 Článok 15 Colného kódexu Únie, nazvaný „Poskytovanie informácií colným orgánom“, v odseku 1 stanovuje, že každá osoba, ktorá sa priamo alebo nepriamo podieľa na vykonávaní colných kontrol, je povinná poskytnúť colným orgánom všetky požadované doklady alebo informácie. V súlade s odsekom 2 tohto článku 15 podaním vyhlásenia vo vzťahu k colným orgánom dotknutá osoba zodpovedá najmä za presnosť a úplnosť informácií v ňom uvedených.

44 V prejednávanej veci sa zdá, že zo skutočností uvedených v spise, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, vyplýva, že tovar, o ktorý ide vo veciach samých, bol prepravený z Turecka do Srbska, pričom Bulharsko bolo len tranzitnou krajinou. S výhradou overení, ktoré má vykonať vnútroštátny súd, mal byť tento tovar teda prepustený do „colného režimu vonkajší tranzit“ v zmysle článku 226 Colného kódexu Únie. Článok 158 tohto kódexu stanovuje, že všetok tovar, ktorý je určený na prepustenie do colného režimu okrem colného režimu slobodné pásmo, sa uvádza v colnom vyhlásení pre príslušný colný režim.

45 Nedodržanie povinnosti podať vyhlásenie vyplývajúcej z článku 15 ods. 1 v spojení s článkom 158 Colného kódexu Únie predstavuje „nedodržanie colných predpisov“ v zmysle jeho článku 42 ods. 1 Tento výraz sa totiž netýka len podvodného konania, ale zahŕňa akékoľvek nedodržanie colných predpisov Únie. Na účely klasifikácie takéhoto nedodržania ako „nedodržanie colných predpisov“ v zmysle tohto článku 42 ods. 1 nie je dôležité, či k tomuto nedodržaniu došlo úmyselne, z nedbanlivosti alebo bez akéhokoľvek protiprávneho konania zo strany dotknutého hospodárskeho subjektu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 23. novembra 2023, J. P. Mali, C-653/22, EU:C:2023:912, bod 29 a citovanú judikatúru).

46 Z toho vyplýva, že uplatnenie sankcií podľa článku 42 toho istého kódexu sa vzťahuje na situáciu, keď k nedodržaniu zo strany dotknutého hospodárskeho subjektu došlo z nedbanlivosti.

47 Pokiaľ ide o dôsledky takéhoto nedodržania, prináleží každému členskému štátu, aby v súlade s článkom 42 ods. 1 Colného kódexu Únie stanovil účinné, primerané a odstrašujúce sankcie, a to najmä v prípade uvedenia nesprávnych informácií v colnom vyhlásení (rozsudok z 23. novembra 2023, J. P. Mali, C-653/22, EU:C:2023:912, bod 30).

48 Pri neexistencii zosúladenia právnych predpisov Únie v oblasti sankcií uplatniteľných v prípade nedodržania podmienok stanovených režimom zavedeným týmito právnymi predpismi majú členské štáty právomoc zvoliť si sankcie, ktoré sú podľa nich vhodné. V súlade s požiadavkou primeranosti sankcií stanovenou v článku 42 ods. 1 Colného kódexu Únie však správne alebo represívne opatrenia prijaté na základe tohto ustanovenia nesmú ísť nad rámec toho, čo je

nevyhnutné na dosiahnutie legitímnych cieľov sledovaných týmto kódexom, ani byť neprimerané týmto cieľom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. júna 2023, Zes Zollner Electronic, C-640/21, EU:C:2023:457, body 60 a 61, ako aj citovanú judikatúru).

49 Prísnosť sankcií musí byť teda primeraná závažnosti porušení, ktoré postihujú, a to najmä zabezpečením skutočne odstrašujúceho účinku, pričom musia rešpektovať požiadavku proporcionality (pozri v tomto zmysle rozsudky z 22. marca 2017, Euro-Team a Spirál-Gép, C-497/15 a C-498/15, EU:C:2017:229, bod 42, ako aj z 24. februára 2022, Agenzia delle dogane e dei monopoli a Ministero dell'Economia e delle Finanze, C-452/20, EU:C:2022:111, bod 39).

50 Táto požiadavka je pre členské štáty záväzná nielen, pokiaľ ide o vymedzenie podstatných znakov porušenia a vymedzenie pravidiel týkajúcich sa úrovne výšky pokút, ale tiež pokiaľ ide o posúdenie skutočností, ktoré možno zohľadniť pri stanovení výšky pokuty (pozri v tomto zmysle rozsudok z 23. novembra 2023, J. P. Mali, C-653/22, EU:C:2023:912, bod 33 a citovanú judikatúru).

51 V prejednávanej veci z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že pokuta stanovená v článku 233 ods. 1 Colného zákona za delikt colného pašovania sa pohybuje v rozmedzí od 100 % do 200 % colnej hodnoty tovaru, ktorý je predmetom tohto deliktu, takže colný orgán môže upraviť výšku tejto pokuty s prihliadnutím na všetky skutočnosti a okolnosti prejednávanej veci vrátane úmyselnej alebo neúmyselnej povahy spáchaného deliktu.

52 Aj vzhľadom na osobitosti colných deliktov, najmä ich vysokú frekvenciu a ťažkosti pri ich odhaľovaní, sa však pokuta stanovená vnútroštátnym právom, ktorej výška sa pohybuje medzi 100 % a 200 % colnej hodnoty tovaru, nezdá byť primeraná závažnosti všetkých porušení, ktoré postihuje, a to najmä v prípade nedodržania povinností spojených s colnými vyhláseniami v kontexte colného režimu vonkajší tranzit. Takáto sankcia totiž na jednej strane ide nad rámec toho, čo je nevyhnutné na zabezpečenie toho, aby tovar prepustený do tohto režimu nebol odňatý spod colného dohľadu, a na druhej strane sa zdá byť neprimeraná vo vzťahu k colnému dlhu, ktorý vzniká odňatím tovaru prepusteného do uvedeného režimu spod colného dohľadu (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. marca 2020, Schenker, C-655/18, EU:C:2020:157, body 44 a 46).

53 Toto konštatovanie platí o to viac, že táto sankcia dopĺňa sankciu stanovenú v článku 233 ods. 6 Colného zákona, podľa ktorého je tovar, ktorý je predmetom colného pašovania, zaistený v prospech štátu, bez ohľadu na to, kto je jeho vlastníkom, a ak tento tovar nie je k dispozícii alebo bol odňatý, páchateľovi sa uloží povinnosť zaplatiť ekvivalent jeho colnej hodnoty alebo, v prípade vývozu, hodnoty uvedeného tovaru. Kumulácia sankcií, ktorým je vystavený páchateľ deliktu colného pašovania, totiž môže viesť k tomu, že páchateľovi bude uložená povinnosť zaplatiť trojnásobok colnej hodnoty dotknutého tovaru.

54 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na prvú a druhú otázku vo veci C-372/23 odpovedať tak, že článok 15 a článok 42 ods. 1 Colného kódexu Únie sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá umožňuje konštatovať nedodržanie colných predpisov len z dôvodu nedbanlivosti spočívajúcej v nedodržaní vhodnej formy vyhlásenia týkajúceho sa prepravovaného tovaru. Tieto ustanovenia naopak bránia tomu, aby za takýchto okolností bola osobe, ktorá sa uvedeného nedodržania dopustila, uložená správna sankcia vo výške zodpovedajúcej minimálne colnej hodnote tovaru, ktorý je predmetom tohto nedodržania.

*O prvej a druhej otázke vo veci C-717/22, ako aj o tretej a štvrtej otázke vo veci C-372/23*

55 Prvou a druhou otázkou vo veci C-717/22, ako aj treťou a štvrtou otázkou vo veci C-372/23, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátne súdy v podstate pýtajú, či sa má článok 42 ods. 1 a 2 Colného kódexu Únie v spojení s článkom 17 ods. 1 Charty vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá pre prípad nedodržania colných predpisov okrem uloženia pokuty stanovuje konfiškáciu tovaru, ktorý je predmetom tohto nedodržania. V prípade zápornej odpovede sa tieto súdy pýtajú, či je takáto konfiškácia prípustná vtedy, keď tento tovar nepatrí osobe, ktorá sa nedodržania dopustila.

56 Na úvod, ako bolo uvedené v bode 44 tohto rozsudku a s výhradou overení, ktoré prináleží vykonať vnútroštátnym súdom, mal byť tovar, o ktorý ide vo veciach samých, prepustený do colného režimu vonkajší tranzit. V súlade s článkom 158 Colného kódexu Únie tak tento tovar mal byť predmetom colného vyhlásenia.

57 Po tomto spresnení a pokiaľ ide o prvú časť takto preformulovaných prejudiciálnych otázok, treba uviesť, že článok 42 ods. 2 tohto kódexu stanovuje, že „ak sa uplatňujú administratívne sankcie, môžu mať okrem iného jednu alebo obe z týchto foriem:… peňažná platba uložená colnými orgánmi vrátane prípadného plnenia uplatneného namiesto trestnej sankcie;… zrušenie, pozastavenie účinnosti alebo zmena akéhokoľvek povolenia dotknutej osobe“.

58 V tejto súvislosti pochybnosti vnútroštátnych súdov, ktoré podali návrhy na začatie prejudiciálneho konania, čiastočne vyplývajú z výkladu, ktorý tieto súdy prisudzujú tomuto článku 42 ods. 2 v rozsahu, v akom taxatívne vymenúva správne sankcie uplatniteľné pre prípad nedodržania colných predpisov.

59 Ako uviedol generálny advokát v bode 63 svojich návrhov, použitie výrazu „okrem iného“ v tomto ustanovení potvrdzuje, že zoznam týchto správnych sankcií nie je taxatívny a že členské štáty môžu v zásade stanoviť iné správne sankcie než tie, ktoré sú uvedené v tomto ustanovení, ako sú opatrenia spočívajúce v konfiškácii tovaru, ktorý bol predmetom colného deliktu.

60 Navyše pri absencii harmonizácie sankcií uplatniteľných pre prípad nedodržania ustanovení Colného kódexu Únie v tomto kódexe môžu členské štáty uskutočniť kumuláciu takých správnych sankcií, o aké ide vo veci samej, s výhradou dodržania požiadavky proporcionality zakotvenej v článku 42 ods. 1 uvedeného kódexu (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. marca 2020, Schenker, C-655/18, EU:C:2020:157, body 41 a 42, ako aj citovanú judikatúru).

61 Pokiaľ ide o otázku, či článok 42 colného kódexu bráni tomu, aby bolo možné skonfiškovať tovar, ktorý však nepatrí osobe, ktorá sa dopustila deliktu, Súdny dvor už rozhodol, že vnútroštátna právna úprava, ktorá umožňuje konfiškáciu majetku patriaceho tretej osobe konajúcej v dobrej viere, ktorý bol použitý na spáchanie deliktu pašovania, je nezlučiteľná s právom vlastniť majetok zaručeným v článku 17 ods. 1 Charty (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. januára 2021, Okrážna prokuratura – Chaskovo a Apelativna prokuratura – Plovdiv, C-393/19, EU:C:2021:8, bod 56).

62 Naopak, na opatrenia konfiškácie týkajúce sa príjmov z deliktu alebo protiprávneho konania, alebo nástroja použitého na spáchanie deliktu, ktorý nepatrí tretej osobe konajúcej v dobrej viere, sa vzťahuje právna úprava užívania majetku v zmysle článku 17 ods. 1 tretej vety Charty (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. septembra 2024, Neves 77 Solutions, C-351/22, EU:C:2024:723, bod 82).

63 S cieľom zabezpečiť skutočne odstrašujúci účinok režimu správnych sankcií uplatniteľných na colné delikty pri dodržaní požiadavky proporcionality musia byť páchatelia takýchto deliktov účinne pozbavení hospodárskych výhod, ktoré z nich vyplývajú, a stanovené sankcie musia umožňovať, aby vyvolávali účinky primerané závažnosti uvedených deliktov s cieľom účinne odradiť akékoľvek osoby od páchania deliktov rovnakej povahy (pozri analogicky rozsudok z 24. februára 2022, Agenzia delle dogane e dei monopoli a Ministero dell'Economia e delle Finanze, C-452/20, EU:C:2022:111, bod 44).

64 V prejednávanej veci zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, vyplýva, že skonfiškovaný tovar nepatrí VU, ale spoločnosti Sistem Lux. Ako uviedli najmä colné riaditeľstvo a bulharská vláda vo svojich písomných pripomienkach, zdá sa, že táto spoločnosť je príjemcom tovaru a/alebo držiteľom režimu tranzit Únie. V prípade ktorejkoľvek z týchto hypotéz je teda povinná dodržiavať povinnosti, ktoré vyplývajú z článku 233 Colného kódexu Únie.

65 Za týchto okolností nie je vylúčená možnosť považovať Sistem Lux za osobu, ktorej sa má pre prípad nedodržania povinností vyplývajúcich z tohto článku 233 pripísať porušenie tohto ustanovenia. Prináleží vnútroštátnym súdom, ktoré podali návrhy na začatie prejudiciálneho konania, aby na účely určenia prípadnej zodpovednosti uvedenej spoločnosti overili tieto skutkové okolnosti.

66 V rámci oboch hypotéz uvedených v bode 64 tohto rozsudku treba konštatovať, že vzhľadom na cieľ sledovaný colnými predpismi, ktorým je zabrániť protiprávnemu dovozu tovaru, ktorý nie je tovarom Únie, do Únie a bojovať proti podvodom zabezpečením riadneho výberu dovozného cla na ochranu finančných záujmov Únie (pozri v tomto zmysle rozsudky z 15. júla 2010, DSV Road, C-234/09, EU:C:2010:435, bod 33, a zo 7. apríla 2022, Kauno teritorinė muitinė, C-489/20, EU:C:2022:277, bod 35), sa konfiškácia tohto tovaru ako dodatočná sankcia, ak tento tovar patrí osobe, ktorej možno pripísať nedodržanie Colného kódexu Únie, javí ako primeraná, keďže môže odradiť dotknuté hospodárske subjekty od porušenia povinností vyplývajúcich z tohto kódexu a zabrániť tomu, aby z neho mohli mať tieto hospodárske subjekty prospech.

67 Tento výklad potvrdzuje navyše aj článok 198 ods. 1 písm. a) Colného kódexu Únie, podľa ktorého „colné orgány pri nakladaní s tovarom prijímajú všetky nevyhnutné opatrenia…[,] ak sa nesplnila jedna z povinností ustanovených v colných predpisoch týkajúcich sa vstupu tovaru, ktorý nie je tovarom Únie, na colné územie Únie alebo ak bol tovar odňatý spod colného dohľadu".

68 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na prvú a druhú otázku vo veci C-717/22, ako aj na tretiu a štvrtú otázku vo veci C-372/23 odpovedať tak, že článok 42 ods. 1 a 2 Colného kódexu Únie v spojení s článkom 17 ods. 1 Charty sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá pre prípad nedodržania colných predpisov stanovuje okrem uloženia pokuty konfiškáciu tovaru, ktorý je predmetom tohto nedodržania, ak tento tovar patrí osobe, ktorej možno uvedené nedodržanie pripísať, pod podmienkou, že režim sankcií uplatniteľných na toto nedodržanie je ako celok v súlade s požiadavkou proporcionality.

*O tretej otázke vo veci C-717/22*

69 Svojou treťou otázkou vo veci C-717/22 sa vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, v podstate pýta, či sa má článok 2 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2005/212 vykladať v tom zmysle, že sa uplatňuje na konfiškáciu tovaru, ktorý je predmetom nedodržania colných predpisov, ak toto nedodržanie nepredstavuje trestný čin, ale správny

delikt. V prípade kladnej odpovede sa tento súd v podstate pýta, či sa článok 1 štvrtá zarážka tohto rámcového rozhodnutia a článok 2 bod 4 smernice 2014/42 majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že takúto konfiškáciu nariadi správny orgán.

70 V tejto súvislosti treba uviesť, že článok 2 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2005/212 stanovuje, že každý členský štát musí prijať potrebné opatrenia umožňujúce mu konfiškovať, celkom alebo sčasti, nástroje a príjmy z trestných činov, za ktoré možno uložiť trest odňatia slobody prevyšujúci jeden rok, alebo majetok, ktorého hodnota zodpovedá týmto príjmom.

71 Zo znenia tohto ustanovenia vyplýva, že vecná pôsobnosť tohto rámcového rozhodnutia je, ako to vyplýva aj z jeho samotného názvu, ako aj z odôvodnenia 1, ktoré odkazujú na „konfiškáciu príjmov, nástrojov a majetku z trestnej činnosti“ a „organizovanú trestnú činnosť“, obmedzená na trestné činy (pozri v tomto zmysle rozsudok z 9. marca 2023, Otdel „Mitničesko razsledvane i razuznavane“, C-752/21, EU:C:2023:179, bod 40).

72 Uvedené ustanovenia sa navyše vzťahujú len na trestné činy určitej závažnosti, teda tie, za ktoré možno uložiť trest odňatia slobody prevyšujúci jeden rok (pozri v tomto zmysle rozsudok z 9. marca 2023, Otdel „Mitničesko razsledvane i razuznavane“, C-752/21, EU:C:2023:179, bod 41).

73 Pokiaľ ide o pojem „konfiškácia“, v súlade s článkom 14 ods. 1 smernice 2014/42 treba odkázať na znenie článku 2 bodu 4 tejto smernice, podľa ktorého je konfiškácia „konečné odňatie majetku nariadené súdom v súvislosti s trestným činom“ (pozri v tomto zmysle rozsudok z 9. marca 2023, Otdel „Mitničesko razsledvane i razuznavane“, C-752/21, EU:C:2023:179, body 42 a 43).

74 Stačí pritom konštatovať, že na jednej strane vo veci samej bolo rozhodnutie o konfiškácii tovaru, ktorý bol predmetom nedodržania colných predpisov, vydané v nadväznosti na konanie správnej povahy, ktoré sa netýkalo trestného činu, za ktorý možno uložiť trest odňatia slobody prevyšujúci jeden rok, ako sa to vyžaduje v článku 2 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2005/212, a dokonca ani trestného činu vo všeobecnosti.

75 V tejto súvislosti treba spresniť, že hoci správnemu konaniu v prejednávanej veci predchádzalo trestné konanie, z návrhu na začatie prejudiciálneho konania jednoznačne vyplýva, že príslušné trestné konanie bolo zastavené, takže v čase začatia správneho konania neprebiehalo žiadne trestné konanie.

76 Na druhej strane zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, tiež vyplýva, že konfiškácia predmetného tovaru nebola nariadená „súdom“ v zmysle článku 2 bodu 4 smernice 2014/42, ale colnými orgánmi.

77 Rámcové rozhodnutie 2005/212 sa pritom neuplatňuje, keď príkaz na konfiškáciu vydal colný orgán v nadväznosti na konanie, ktoré sa netýka trestného činu (pozri v tomto zmysle rozsudky z 19. marca 2020, „Agro In 2001“, C-234/18, EU:C:2020:221, bod 61, a z 9. marca 2023, Otdel „Mitničesko razsledvane i razuznavane“, C-752/21, EU:C:2023:179, bod 46).

78 Keďže pôsobnosť tohto rámcového rozhodnutia je jasne stanovená a toto rozhodnutie bolo prijaté s cieľom zaviesť spoločné minimálne pravidlá v presne vymedzenej oblasti, ktorá sa navyše týka spolupráce v trestných veciach, uvedené rámcové rozhodnutie nemožno z hľadiska vecnej

pôsobnosti ani analogicky uplatniť na situáciu, o akú ide vo veci samej (pozri v tomto zmysle rozsudok z 9. marca 2023, Otdel „Mitničesko razsledvane i razuznavane“, C-752/21, EU:C:2023:179, bod 47).

79 Vzhľadom na všetky tieto dôvody treba na tretiu otázku vo veci C-717/22 odpovedať tak, že článok 2 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2005/212 sa má vykladať v tom zmysle, že sa neuplatňuje na opatrenie na konfiškáciu prijaté v nadväznosti na nedodržanie colných predpisov, ak toto nedodržanie nepredstavuje trestný čin, za ktorý možno uložiť trest odňatia slobody prevyšujúci jeden rok, ale predstavuje správny delikt.

## O trovách

80 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnymi súdmi, o trovách konania rozhodnú tieto vnútroštátne súdy. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

1. **Článok 15 a článok 42 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie,**

   **sa majú vykladať v tom zmysle, že:**

   **nebránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá umožňuje konštatovať nedodržanie colných predpisov len z dôvodu nedbanlivosti spočívajúcej v nedodržaní vhodnej formy vyhlásenia týkajúceho sa prepravovaného tovaru. Tieto ustanovenia naopak bránia tomu, aby za takýchto okolností bola osobe, ktorá sa uvedeného nedodržania dopustila, uložená správna sankcia vo výške zodpovedajúcej minimálne colnej hodnote tovaru, ktorý je predmetom tohto nedodržania.**

2. **Článok 42 ods. 1 a 2 nariadenia č. 952/2013 v spojení s článkom 17 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie**

   **sa má vykladať v tom zmysle, že:**

   **nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá pre prípad nedodržania colných predpisov stanovuje okrem uloženia pokuty konfiškáciu tovaru, ktorý je predmetom tohto nedodržania, ak tento tovar patrí osobe, ktorej možno uvedené nedodržanie pripísať, pod podmienkou, že režim sankcií uplatniteľných na toto nedodržanie je ako celok v súlade s požiadavkou proporcionality.**

3. **Článok 2 ods. 1 rámcového rozhodnutia Rady 2005/212/SVV z 24. februára 2005 o konfiškácii príjmov, nástrojov a majetku z trestnej činnosti**

**sa má vykladať v tom zmysle, že:**

**sa neuplatňuje na opatrenie na konfiškáciu prijaté v nadväznosti na nedodržanie colných predpisov, ak toto nedodržanie nepredstavuje trestný čin, za ktorý možno uložiť trest odňatia slobody prevyšujúci jeden rok, ale predstavuje správny delikt.**

Podpisy